מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבחין בין מורשת מוחשית למורשת בלתי מוחשית
- להבין איך השתיים קשורות זו בזו ומשלימות זו את זו
- לזהות דרכים לשמר מורשת בלתי מוחשית

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות הבנה

1. ב – כי הידע איך להכין עובר מאדם לאדם
2. א – השופר מוחשי והתקיעה בלתי מוחשית
3. ג – הוא נשכח
4. ב – להקליט סבתא מספרת סיפור
5. ג – שני הסוגים משלימים זה את זה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – אפשר לגעת בו ולראות אותו
2. לא נכון – ריקוד הוא פעולה שעוברת בין אנשים, לכן הוא בלתי מוחשי
3. נכון – זו הסיבה שקוראים לה מורשת חיה
4. נכון – תיעוד הוא שמירת ידע בהקלטה או כתיבה
5. לא נכון – הטקסט אומר ששני הסוגים משלימים זה את זה

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. מוחשית
2. בלתי מוחשית
3. תיעוד
4. שופר
5. חיה

חלק ד' – התאימו בין הדוגמה לסוג המורשת

- 1 – ד (מוחשי)
- 2 – ג (בלתי מוחשי)
- 3 – ה (מוחשי)
- 4 – א (בלתי מוחשי)
- 5 – ב (בלתי מוחשי)

חלק ה' – שאלות פתוחות

1. כי היא ממשיכה להתקיים רק כשאנשים עושים או מעבירים אותה הלאה, ולא נשארת כחפץ קבוע
2. למשל השופר הוא חפץ מוחשי, אבל התקיעה בו היא פעולה בלתי מוחשית שנותנת לו משמעות
3. להקליט או לצלם, וללמד את הדור הבא לעשות את הפעולה בעצמו

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מוחשי-חפץ, בלתי מוחשי-ידע או פעולה
- דוגמה מהטקסט או מהחיים
- כי בלי תיעוד היא עלולה להישכח

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדוגמה מהכיתה: חפץ מול מנהג או שיר
- כדאי להדגיש שהשופר ממחיש את שני הסוגים יחד
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: מוחשי או בלתי מוחשי?

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

יש מורשת שרואים ונוגעים בה. ויש מורשת שהיא ידע או מנהג שעובר בין אנשים. בדף נלמד להבדיל ביניהן.

📖 מילון קטן:

מורשת מוחשית	דבר שאפשר לגעת בו, כמו חפץ או בניין
מורשת בלתי מוחשית	ידע, מנהג או סיפור שעובר בין אנשים
תיעוד	שמירה של ידע בהקלטה, כתיבה או צילום
ניגון	מנגינה שעוברת בשירה מדור לדור
שופר	כלי נגינה מקרן של איל
תקיעה	הפעולה של נגינה בשופר
מתכון	הוראות כתובות להכנת מאכל
מורשת חיה	מורשת שממשיכה להתקיים כי אנשים עושים אותה

1 חלק א' – שאלות הבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה מתכון שייך למורשת בלתי מוחשית?

א) כי הדף נקרע ב) כי הידע איך להכין עובר מאדם לאדם ג) כי אוכלים אותו ד) כי אין בו מילים

2. מה ההבדל בין השופר לתקיעה בו?

א) השופר מוחשי והתקיעה בלתי מוחשית ב) שניהם בלתי מוחשיים ג) שניהם מוחשיים ד) אין קשר

3. מה קורה לניגון שאף אחד לא שר?

א) הוא נשמר במוזיאון ב) הוא נעשה מוחשי ג) הוא נשכח ד) הוא נעשה חדש

4. איזו פעולה נחשבת תיעוד?

א) לשכוח סיפור ב) להקליט סבתא מספרת סיפור ג) לזרוק מכתב ישן ד) לשנות שם של משחק

5. מה המסקנה בסוף הטקסט?

א) מוחשי עדיף ב) בלתי מוחשי עדיף ג) שני הסוגים משלימים זה את זה ד) צריך לבחור אחד

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חפץ עתיק במוזיאון הוא דוגמה למורשת מוחשית.	☐	☐
2	ריקוד עממי הוא מורשת מוחשית.	☐	☐
3	מורשת בלתי מוחשית ממשיכה להתקיים רק כשעושים אותה.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	הקלטה של סיפור ישן היא דוגמה לתיעוד.	☐	☐
5	לפי הטקסט, יש להעדיף תמיד את המורשת המוחשית.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. מורשת _____ היא מורשת שאפשר לגעת בה.

2. ידע שעובר מאדם לאדם ולא ניתן לגעת בו נקרא מורשת _____ .

3. כשמקליטים סבתא מספרת סיפור, זו פעולה של _____ .

4. כלי הנגינה שבו תוקעים בראש השנה נקרא _____ .

5. מורשת בלתי מוחשית נקראת גם מורשת _____ כי היא ממשיכה להתקיים.

4 חלק ד' – התאימו בין הדוגמה לסוג המורשת

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שופר עתיק באוסף	___	**א.** בלתי מוחשי
2. תקיעה בשופר	___	**ב.** בלתי מוחשי
3. מתכון כתוב על דף	___	**ג.** בלתי מוחשי
4. הידע איך להכין את המאכל	___	**ד.** מוחשי
5. ניגון שעובר בשירה	___	**ה.** מוחשי

5 חלק ה' – שאלות פתוחות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו מדוע קוראים למורשת הבלתי מוחשית מורשת חיה.

2. הסבירו בעזרת דוגמה איך מוחשי ובלתי מוחשי קשורים זה בזה.

3. כתבו שתי דרכים לשמור מורשת בלתי מוחשית.

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין מורשת מוחשית לבלתי מוחשית?

תנו דוגמה אחת לכל סוג מורשת

למה חשוב לתעד מורשת בלתי מוחשית?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀